

**Aile
Görüşleri**

6

Ailelerden inciler

Selda Hekim**, *Gülseren Oktay***, *M. Arif Akşit***

*Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı, Acıbadem Hastanesi, Eskişehir

**Hemşire, Yenidoğan Yoğun Bakım Sorumlusu, Acıbadem Hastanesi

***Prof. Dr. Pediatri, Neonatoloji ve Ped. Genetik Uzmanı, Acıbadem Hastanesi, Eskişehir

İnsanların stres altında iken, özellikle evlatlarının sorunlu olması durumunda her bir aile farklı bir boyutta yaklaşım geliştirmektedir. Neonatoloji de bu önemli bir uğraşı alanı olmaktadır.

Varlığın en önemli boyutu, gebelik ve doğum anında yaşanmaktadır. Aileler 40 hafta gebelik ve beklenti içerisinde iken, 24 haftada doğum olması veya bebeklerin sorunlu olup, yaşam ile ölüm arasında gidip gelmesi çok farklı bir algı yaratmaktadır. Tüm inançlar, örf, adet ve gelenekler öne çıkmasının ötesinde, aileler bir yargı boyutunda olmaktadır. Bu yazılar ailelerden inciler şeklinde ele alınmaktadır.

AMAÇ: Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde yatan bebekleri olan ailelerin, genel prematürelilik ve yoğun bakım yönünden görüşleri sunulmaktadır.

Materyal Metot: Bir Üçüncü düzey Yenidoğan Yoğun Bakım Merkezindeki olguların ailelerinin görüşleri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan Yoğun Bakım merkezi aile tutumları, yüksek stres altındaki görüşler

Özet

Acıbadem Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde yatan bebeklerin annelerinden serbest iradeleri ve arzuları ile alınan, zorlama olmadan verdikleri yazılar burada sunulmaktadır.

Outline

The feeling of the families at the Acıbadem Neonatal Intensive Care unit
This scripts are given by them, by free will, not any obligations

Ailelerin hisleri özellikle prematüre bebeklerde önem kazanmaktadır. Burada bunlardan bazılarını gündeme getireceğiz

Ailelerin isyanı

Prematüre bebeği olan ailelerin sorunları sadece hastalıkların anlatılması boyutundan ötedir. Başlıca başlıklar:

- 1) Neden erken dünyaya geldi?
- 2) Neden erken doğum engellenemedi, ilaçlar neden fayda etmedi?
- 3) Olgunlaşmaması nedeni gebelikte, annede veya babada mı?
- 4) Genetik bir sorun mu oluşmuştur?
- 5) Bu durumdan kim suçludur? Birisi bunun sorumluluğunu almalıdır?
- 6) Yaklaşımların tümü internet bilgisi ile kör yapar, beyinde kanama yapar ve özürlü olacaktır, niye?
- 7) Bebekler neden yaşatılmaya çalışılıyor?
- 8) Ben özürlü bebeğe nasıl bakacağım ve neden bakacağım?
- 9) Yeni bir bebek doğarsam daha iyi olmaz mı?
- 10) Yeni gebelik yapsam, onda mı yine aynı sorunlar olacak?
- 11) Bana bu durumlardan söz edilmedi, neden?
- 12) Beyin kanaması olabileceği söylendi, oldu, neden önlenemedi?
- 13) Başka bir yere sevk edilse daha iyi değil mi?
- 14) Yurt dışında yaşatılıyormuş, bizde neden yaşatılmıyor?

Gözlemlediğimiz boyutlar

Yararlanılan kaynaklar: (D. Melek Er, **Çocuk, hastalık, anne-babalar ve kardeşler**, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi)

Modeldeki aşamalar; şaşkınlık, inkâr, keder, dikkati odaklama ve kapanış olarak öne sürülmekte ise de, bize göre öncelikle istatistikler geçerli olamaz ve ailelerin en kızdığı boyut, onları genel bir yapı içinde görmeleridir. Onlar tek ve bu evrende bu çocuğu olanlardır. Onları ancak aynı hastalıklı olan aileler anlayabilirler. Hekimler burada ben sizi çok iyi anlıyorum, siz haklısınız gibi yaklaşımlar yapmamaları gerekir.

- 1) Nedeni sorgulama: Sağlıkta sorunların olması beklenen bir durumdur ve bunun için gebelikte anneler gerekenleri yapar, doğacak çocuğu için birçok yoksunluk yaşayabilir, gereken tetkikler yapılmıştır ama neden kendisinde olmaktadır. Bu şaşkınlık değil, çünkü somut veri belirtilir ve tartışması değil, nedeni ve gerekçesi önemli olmaktadır.
- 2) Suçlu arama, inkâr ötesidir, olayın teyidi istenebilir ama prematüre bebek doğmuş ise bunu inkâr etmek değil, yine gerekçesi ve neden önlenemediği sorgusudur, bir yargılama ve suçlu bulma durumudur.
- 3) Kader algısı: Kızgınlık, suçluluk ve hüznün, keder olarak dışı vurulması durumunda genellikle toplum tarafından kadere razı olması, karşı çıkmaması söylenerek içe kapanma ile dışı isyan arasında kalmaktadır.
- 4) Kabullenme: aileler olayı kabul etme değil, bu durum ile nasıl mücadele etme telaşındadırlar. Bir anneye çocuğunuz otizm spektrumu denildiğinde, aile biz zaten biliyoruz, siz bir bakıp söylüyorsunuz, biz onunla yaşıyoruz ve siz bizim sorunlarımız anlamazsınız diyecektir. Bu açıdan çocukların eğitilmeleri boyutu konuşulması daha önemlidir. Çocuğum liseyi bitirecek mi sorusuna evet veya hayır denilemez, sadece bakalım, izleyelim denilebilir ve sıra ile yapılacaklar var denilir. Bunları başarması durumunda göre söylenebilir denilir. Durumunda ilerleme var, ama akranları gibi olmayacak yerine, her çocuk ve özellikle çocuğunuz kendisi ile değerlendirilmeli denilmelidir. Bu açıdan kabullenme değil, aile gelecek ve eğitsel olarak bakacak ve çocuğu ile söylenen eğitimleri düzenli olarak yapacaktır. Başarının ilk plansa ailenin eğitime algısını sağlamaktır, yoksa hastalığı algılayıp, ümitsiz oturması değildir.
- 5) Yapılacakları öğrenme, a) yaşar ise: ancak yapıp, yapamayacağı kıskaçındadır. Bunun için serviste bebek ile anne yakınlaşması önemlidir, ayrıca b) ölür ise yapılacakların genellikle aile ve çevre ile ayarlanması boyutu öne çıkmaktadır. Bu durumda zamanla çevre etkisi ile neden öldüğü soruları ailenin içini kemireceği ve sağlık kuruluşuna tekrar gelebilmesinin önü açılmalıdır.
- 6) Uzun süreç, süregelen boyut: Uzun süren, süregelen bir boyut olacağı için, olay kapanmamaktadır, devamlı bir uğraşı içinde olacaktır, bebek/çocuk, çevre: kardeşleri, arkadaşları, eğitimciler dâhil bir açmaz ile mücadele edecektir. Bu çocuklar özel eğitici olmaz ise aile açmazı çok büyüktür. Hekim sadece muayene edecek işitme kusurunu saptayacak ama işitme boyutu için uzun süreli bir yaklaşıma gereksinim vardır. İzlem ve kontroller önemlidir.
- 7) Terzilik, Uzmanlaşma: Aileler artık uzmanlaşmışlardır ve bilgisini gösterme amacındadır, hekimi sınav yapmaktadır, her olguya göre yaklaşım olacağını, hastalık yok, hasta var kavramı içinde olunursa bu konuda aile ile uyum sağlanabilir.
- 8) Rol dağılımı: Anne ve baba klasik görevleri yerine işleve göre yaklaşım olmalıdırlar ve ortak sorumluluk almalıdırlar. Sorumluluk tek taraflı olursa, suçlamalar başlar ve boşanma gündeme gelebilir. Eğer anneanne, gibi ek faktörler devreye girerse olay daha karmaşık hale gelebilir. Burada anne ve babanın yükü alma ötesinde, farklı bir yapı ile sorumluluk paylaşımı ile aile daha rahata erebilir veya sıkıntıları artabilir.

Yapılması Önerilenler (Emzirme Kurs Programından alınmıştır)

- Sözsüz İletişim Kurun
- Açık Uçlu Sorular Sorun
- İlgii Gösteren Davranışlarda Bulunun ve Cevap Verin
- Annenin Söylediklerini Vurgulayın, Tekrarlayın
- Empati Kurun, Karşındaki Hislerini Anladığınızı belirtin
- Yargılayan Söz ve Davranışlardan Kaçın

Dava Boyutu

Aileler bebeklerdeki bu sorunları nedeniyle savcılığa giderek dava açılmasını talep etmektedirler. Olay somut ve gerçek olduğundan savcılar sorgu çıkarırlar. Burada temel alınması gereken boyut, olayın suç olarak kabul edilmesi değildir. Ön bir soruşturma niteliğindedir. Bu açıdan hekim ve sağlık elemanları olayı açıklamaları yeterlidir.

Sorun ise bilirkişi veya yönetimden oluşmaktadır. Onlar olayda sanki suç varmış gibi suçlama ve soruşturma yaparlar. Savunma yapıldığında da suç varmış, kabul edilmekte ve savunma yapmaktasınızdır. Mahkemeler de ceza verir. Niye savunma yapıyorsun diye sorulduğunda, beni suçladılar ve ben savundum cevabı verilir. Burada avukat sistematüğinde de bir yanıtma da oluşmaktadır.

İddia ispatı gerekli kılar ve iddiayı da bunu belirten yapmalıdır. Sık oluşan bir olay ile örnek verilecek olursak: prematüre retinopatisi oksijen verilmesi rol oynar bilgisi birçok kitapta vardır. Bu eski bir yayına dayanmaktadır. Daha sonraki çalışmalarda oksijenin toksik olması için 130-140 mmHg üstü kan düzeyi olmalı ki 100 üstü kabul edilemez olup, devamlı monitörize edilmektedir. Kaldı ki oksijen sadece görölme oranını arttırmaktadır. Temel olan İnsüline benzer hormonların etkin olduğu şeklindedir. Kısaca bu bir inflamasyon boyutudur. Hekimin yapması gereken, her gün hemşire ve kan gazları ile izlendiği, buna göre oksijen verildiği, oksijen verilmez ise yaşaması söz konusu olamayacağıdır. Ayrıca son yayınları göstererek bu eski bilginin geçerliliğini yitirdiğini ifade etmelidir. Burada yanılığ, Göz Hekimleri ile çocuk Uzmanlarından gelecektir. Dayanak bilirkişi değil modern bilim olmalıdır.

Servis içine baba sokulmadığı, anne emzirmek için alındığından, baba tüm personeli beysbol sopası ile beyinlerini patlatacağın diye yazı ile şikâyet etmiş, yönetim ise niye aileyi kızdırdınız diye soruşturma açmak istediğini anımsanmaktadır.

Kan kültüründe üreme olduğu için tedaviye başlanılan olgunun ailesi imza ile çıkarmak istedi. Bunun yaşam sağlığı açısından olanaksız olduğu, birkaç gün sonraki durumuna göre davranılacağı, sevk edilebileceği söylenmiştir. Aile akşam nöbetçi hekime zorla çıkaracağını, kendisinin asker olduğunu ifade ederek, durduramayacakları belirtince servise Konsültan güvenlikçiler ile gelerek imkânsızlığını belirtmiştir. Aile tanıdığı avukatlarla imkânsız olduğunu öğrendi ama aileye hasta hakları, aile eve çıkaramadığı için şikâyet etmiş, hasta hakları birimi aileyi haklı görmüş ve yaşam hakkı boyutu

hatırlatılmasına karşın, 6/4 oy ile ancak hekim haklı görülmüştür. Hiçbir mahkeme kararında ailenin isteğinin yaşam hakkından önde olduğuna dair tek bir örnek yoktur.

NOT: Bu konulardaki konular, boyut olarak HUKUK Bölümünde söz edilecektir.

Ailelerden İnciler

Ailelerden özellikle sağlıklı olanlardan alınan bu yazılar teşekkür kapsamında olacağı belirgindir. Ancak burada şükranlığın ifadesi olarak kullanılan kelimeler vurgulanacaktır.

KA: İki kızime gösterdiğiniz ilgi ve sevgi için çok teşekkür ederiz, iyi varsınız.

(YORUM: İlgi, sevgi ve sağlık elemanı ile varlık vurgusu gözlenmektedir)

GA: Bebeğimin doğumundan itibaren bizleri her konuda destekleyen, olumlu düşünmemiz yönünde motive eden, her daim güler yüzlü, yardım sever değerli Yoğun Bakım hemşirelerinin hepimize tek, tek emeklerinizden dolayı teşekkür ederim.

(YORUM: Destekleme, motive etme, daima güler yüz, yardım etme, olumlu düşünme boyutu vurgularda dikkate değer unsurlardır.)

YEÖ: Öncelikle bu hastaneye geldiğim için çok memnun oldum, her şeyi çok iyi, çok temiz ve çok ilgili yani çok ilgilendiler, hepsinden ayrı, ayrı teşekkür ederim. Hepinizden Allah razı olsun YEÖ (bebeğin adı) hepimizden çok teşekkür eder

(YORUM: İlgi önemli belirtilen, servis tüm Yoğun Bakımlar denetlenmektedir, burada yeni malzemesi öne çıktığı gözlenmektedir)

KSÖH-Anne ve baba: Yenidoğan Yoğun Bakım ve “güzel melekleri”

Hayatımda maalesef 2 kez yolumun düşmek zorunda kaldığı her içeri girişimde kapıda beklerken ecel terleri döktüğüm, ömrümün en uzun bekleyişlerini kalesi...

... Hemşire, eğer sen bebeğin iyi merak etme demeseydin hiçbir şekilde bebeğimi görmeye cesaret edemeyecektim. Çok teşekkür ederim

Ve diğer güzel ve melek hemşire ablalarımız eğer: bugün oğlumla koyun, koyuna uyuyorsam önce Rabbim nasip ettiği için ve sizin “ben bu kadar iyi bakamazdım herhalde dememe sebep olan” canı gönülden kendi evladınız gibi ilgilendiğiniz içindir.

Bebeğimin. ...Ablamız, ...Ablamız, ...Ablamız, ...Ablamız, ...Ablamız, ...Ablamız ve adını hatırlayamadığımız diğer melek ablalar iyi ki varsınız, çok çok teşekkür ederiz. SEVİYORUZ SİZİ.

(YORUM: İlgi, empati sevgi)

IAK: ... Hastanesi Yönetimine: Bebeğimiz olacağını öğrendiğimiz anda, Hastanemizin... olacağına hemen karar verdik. İyi ki de... tercih etmişiz. Zira gebeliğim hayli sıkıntılı bir süreç olacaktı. Zor ve riskli bir hamilelik devamında da, doğum sonrası, bize çok sağlam ve güvenilir bir ekip gerekiyordu. Bizim için adres burasıydı. 30uncu haftasında 1000 gramlık bir adam getirdik dünyaya. Adını Atlas koyduk. Yarın taburcu oluyoruz. 50 gün geçirdik burada minnet duyduğum ve teşekkür edeceğim o kadar çok insan var ki. İşte Atlas'ın kahramanları: Bu yolculuğa çıktığımızdan beri hem hekimliği ile hem de dostluğu ile elimi hiç bırakmayan doktorum... Doktor Hanima çok teşekkür ederim. Sevinçlerimde ve acılarımda asla desteğini çekmedi üzerimden. Onun tecrübeleri ve hisleri sayesinde, bebeğim dünyaya geldi. Kendisi o kadar mütevazı bir kadın ki, eğer bu yazımı oluyorsa, ona tek söyleyeceğim, “lütfen mütevazı olmayın, siz mükemmel bir doktorsunuz”. Doğumdaki ekibine de ayrıca teşekkür ederim. Doğumda beni rahatlatan, korkularımdan arındıran anestezi ekibine çok teşekkür ederim. İsmi bilmediğim ama tatlı sözlerini unutmadığım anestezi uzmanı şirin bayana da teşekkürler. Bebeğim doğduğu anda, arkalardan gelen ve bebeğim hakkında bilgiler veren çocuk doktorumuz... Hanım, bebeğimin ilk kahramanı, size minnettarım. Bu uzun süreçte

sabrınıza ve araştırmacı ruhunuza hayran kaldım. Çoğu zaman Atlas tedavilerde sizi yormuş olsa da, siz sabırla onu hayata döndürdünüz. Ve işte bebeğimin tatlı kahramanları, melekleri, anneleri, hiçbirinizi unutmuyacağım. Atlas'a hiç unutturmayacağım. Her fırsatta bir araya gelmeye çalışacağım. Emeginizi ve eserinizin büyümesini gururla izlemeniz beni çok mutlu edecek. Yenidoğan Yoğun Bakım hemşireleri sizler bizim şansımızınız. Önce tepeden başlamak lazım. Atlas'ın bakım ve tedaileri dışında bir de beni onaran sorumlu hemşire... Hanım, size çok teşekkür ederim. Zor zamanlarımda kıymetli vaktinizi bana ayırdınız. Çıkmaza girdiğim anda bana yol gösterdiniz. Size minnettarım. İyi bir anne olacağıma eminim. Emzirme konusunda ve teknik destek ihtiyacında bana yardımcı olan doğum koçu... Hanıma çok teşekkür ederim. Ve gelelim Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerimize. Ben onlara aslında hemşire demekten hoşlanmıyorum. Onlar benim oğlumun anneleri, hastaneden ayrıldığı zamanlarda gözüm arkada, aklım Yoğun Bakımda hiç kalmadı. İlk annesi oğlumun... Hanım müthiş bir özveri ve sevgiyle ile oğlumun hayata tutunmasında en çok senin payın var. İnatçı ve problemlili bu çılgın prematüreye uğraşırken, annesi ve babasıyla çok uğraştın. Bilmediğimiz bu yolda bize çok yol gösterdim. Beni eğittin ve donattın. Senin sayende bugün oğlumun bakımını yapabiliyorum. Taburcu olsam bile telefonunu pek boş bırakmam sanıyorum çünkü Atlas için ne yapmaya karar versem önce bir... sorayım diyorum hemen. ... Hanım ile birlikte oğlumun hayatını kurtardınız. Sana çok teşekkür ederim. Bana her şeyi öğrettin. Oğlum çok şanslı büyüyecek sayende. Bazen senin üslubundan rahatsız olan anneler gördüm. Hâlbuki görmek istedikleri gibi görmek yerine bebeklerinin sağlıklarını düşünerek baksalar sana, ne çok şey öğrenecekler. Çünkü sen sadece bebeklerin sağlığını ve huzurunu düşünüyorsun. Sen bize kıziyorsun, bizi silkeliyorsun, kendimize getiriyorsun. Bizim işimiz kolay değil çünkü prematüre annesi olmak biraz profesyonellik gerektiriyor. Öyle ah ah, vah vah yok bizde. Sen bunu bize öğrettin. İyi ki tanıdım seni. Ama sensiz evde ne yaparım, kara kara düşünüyorum. ... Hanım, her şey için teşekkürler emeğine, sevgine, dostluğuna. En çok ta oğluma benim kadar yaptığın anneliğine. Bir gün senin de yavrun olduğunda, harika bir anne olacaksın. Oğlumun tatlı ve tatlı... Annesi, öğle güzel bir yüreğin var ki, Atlas'a ona sevgin gözlerinden okunuyor. Bebeğimin sadece tedavilerini ve bakımın yapıp kenara çekilmeyip, onu koynuna alıp şefkat göstermen beni nasıl mutlu ediyor anlatamam. Taburcu olup gitmeyi çok istiyorum ama Atlas'la ayrıcalığını düşünmek boğazımı düğümlüyor. Biz kocaman aile olmuşuz burda çok teşekkür ederim... Hanım. Hep yüzünde sıcak gülümsemeler olsun sana çok yakışıyor.

Yoğun bakımın yüreği gibi, yüzü de güzel Hemşiresi... Hanım sana da çok teşekkür ederim. Atlas'a ilk emzirme denemesini seninle yapmıştık, ilk nasıl başlarsa öyle gidermiş ya, Atlas seninle beslenmeyi çok seviyor. Senin sesini duyunca gülücükler saçıyor oğlum u sabırla besledin hep oğlum u. Anne şefkati ile çok teşekkür ederim. Yüzünde hep bir tebessüm, saygı. Elinden gelenin fazlasını yapan... Hanım çok teşekkür ederim. Atlas'ın çorabını aldım hatıra aldın, biliyorum (gülümseme ifadesi).

Atlas'ın ilk ROP muayenesinde beni hep sakinleştiren, destek olan hele ki samimiyeti, içinden geldiği gibi cana yakın olan... Hanım, sana da çok teşekkür ederim. Kabız olan yavruma benim ile birlikte sabırla yardımcı olan, bana cesaret veren... Hanım, çok teşekkür ederim, emeklerine. Her sorduğum soruya yanıt veren açıklayıp, beni aydınlatan, ... Hanım teşekkür ederim sana.

Muayenesine Atlas'ın nasıl sevdiysen, o da sana jest yapıp, ... Hocanın taklidini yapıyor. Sana da çok teşekkür ederim... Hanım. Oğlumla zaten çok güzel ilgileniyorsun, artı bize de nazik ve güleç davranıyorsun. Yoğun olsan bile, hemen yardıma geliyorsun teşekkür ederim... Hanım. Güler yüzüne, tatlı diline, ilgine hem Atlas'a hem bize çok teşekkür ederiz... Hanım. Çok sık bir arada olamadık ama bir araya geldiğimizde bile her konuda güler yüzle bize yardımcı olduğun için teşekkür ederim... Hanım.

Ve Yoğun Bakımın iki tatlı personeli, ... Hanım ve... ... Hanım sizlere yardımlarınız için çok teşekkür ederim.

Sevgili... Yöneticileri, Yoğun Bakım Bebek hemşirelerinle gurur duymalısınız. 50 gündür, gece-gündüz buradayım. Hem bana, hem bebeğime çok emek verdi, bu insanlar. Ve sizden yana emeklerinin karşılıklarını aldıklarını Ben ve benim gibi bütün anneler bebeklerini bu insanlara gözü

kapalı emanet ediyor. Onlar olduğu sürece bu hastane ayakta kalır. Siz yönetime de çok teşekkür ederim. Böyle bir ekibi bir araya getirdiği için. Bu insanlara ne kadar teşekkür etsek azdır. Kıymetleri bilinmeli. Doğum yaptığım zaman iki gün hastanenede kaldığımda, benimle ilgilendiren hemşire... Hanıma çok teşekkür ederim. Kendisini çok yormuş olsam da o hep yüzünde o güzel gülümsemesiyle bakımlarımı ve tedavimi yaptı.

İki kere ROP muayenesine gittik. Oğlumuzun taşınmasını yapan ambulans şoförü... Beye çok teşekkür ediyoruz. Güler yüzü Atlas'ın ziyaretlerinde ve emzireme sürecinde aşağıda dinlendiğim zamanlarda beni güler yüzle ağırlayan... Kafeterya çalışanları... Hanım ve... Beye çok teşekkürler.

Belki yazım çok uzun oldu ama bu kadar emeği tek bir cümle ile zayıf bırakmazdım. Umarım ben ve eşim emeği geçenleri üzmemişizdir. Hepimizi çok seviyoruz. Sık sık görüşeceğiz. Atlas'ın anne ve babası

(YORUM: Her türlü boyutu kapsamaktadır)

EG: ... tarihinde doğum gerçekleşmiş olup, prematüre ikiz bebeklerim dünyaya gelmiştir. Bütün tahlilleri yapılmış olup, hepsinin sonucunu tek, tek bize bildirilmiştir. Bu arada emeği geçen özellikle ama özellikle... Hemşire, ... Hemşireye ve... Hemşireden Allah razı olsun. O kadar ilgi ve sevgi içerisindeki ki hem bebeklere, hem aileye karşı ben bu kadar ilgiyi hiçbir hastanede görmedim. Rabbim yokluklarını göstermesin. Hem dilleri ve hem kalpleri ile bizleri mutlu ettiler. İyi bu Hastaneye gelmişim, iyi ki bu pırıl, pırıl Hemşireler ile tanışmışım.

(YORUM: Bilgi ile verilenler, sevgi, ilgi ve alaka ile sunulanların karşılığı ifade edilmektedir)

ÖFSH: ... Hastanesi Yönetimine, ... Tarihinde... Hekim gözetiminde sezaryen yöntemi ile bebeğimi dünyaya getirdim. İlk teşekkürüm Doktor... Hanımefendiyedir. Her zaman anlayışla, güler yüzü ve pozitif yaklaşımı ile doğum öncesi ve sonrası her zaman yardımcımız olmuştur.

Doğumun ikinci günü Yoğun Bakımda olan bebeğimin, tüm bilgilerini ve yaşanan durumu, olacakları tüm samimiyetle, güler yüzü ve engin bilgileri ile bizimle paylaşıp her aradığımızda ulaşip, bilgi aldığımız Çocuk Doktorumuz... Hanıma, her şey için çok çok teşekkürler.

Ve Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki hemşireler... Hanım, ... Hanım ve... Hanım, ... Hanım hayatımızın en yoğun ve üzücü günlerinde destekleri ile bize yardımcı oldukları için bebeğimize bebekleri gibi davranıp, gözümüz arkada bırakmadıkları için, kısaca sayamayacağım her şey için çok çok teşekkürler.

Saydığım isimler Hastanenin kadrosunda olması büyük bir şans... Hepsine de tekrar, tekrar teşekkürler.

(YORUM: İletişimde güler yüz, bilgi sunumu, sevgi, ilgi ve alaka ile yaklaşım vurgusu vardır)

MŞ: Yenidoğan Yoğun Bakımda genel olarak memnun kaldık. Hemşireniz çok ilgili ancak bir tanesi... Hemşire, çocuklara karşı ilgili olmasına rağmen, ailelere karşı çok sert ve ilgisiz. Yardımcı olma taraftarı değil, bazen çok ters cevaplar verdiği oldu. İlgilenmenizi isteriz. Biz çıkıyor olsak bile, başka ailelere yapılmamasını isteriz, açıkçası, teşekkür ederiz ilginize.

(YORUM: Bu konunun Servis içi irdelendiği ve burada da bir annenin olayı yorumlaması ile daha iyi anlaşılacağı gözlenmektedir. Aileler bebekleri için, gerek fazla koruyuculuk ve gerekse servis düzeni ile hemşirelerin aktif hizmet yaptığı, bebeklere bakım verdikleri zamanda bu iletişim kazalarının olduğu görülmektedir. Bunun çözümü tıbbi sekreterlik eğitimi almış ve hekim yardımcısı gibi serviste yardımcı olacak ek bir yapılanmaya gereksinim olduğu anlaşılmaktadır)

Yard. Doç. Dr. ÜDÜ-... Annesi: Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerine, 68 gün önce, yine bir Perşembe günü... tarihte Bilecik ambulansa ile doğuma geldiğim ve küüüçük 27 hafta 4 günlük kızımın bu hastanede dünyaya gelişini düşünüyorum. Tam 68 gün sonra bebeğim bu Hastaneden çıkıyor, çok şükür. Doğuma gelirken çok korkmuştum ve çocuğu kucağıma alabilecek miyim diye çok endişeli idim. Doğumdan sonra bebeği göremeye gelmeye bile zorlanmıştım. Burada her yenidoğan ünitesinde ki hem de yoğun bakımdaki hemşireler güler yüzü beni rahatlattı. Çoğumun

kuvözün içinde bir sürü cihaza bağlandığını gördüğümüzde çok korkmuştum. Buradaki hemşirelerden çok destek aldım. Özellikle... Hemşire bana bebeklerle ilgili bilgileri içeren notlar vermesi beni çok rahatlattı. Her şey den önce, yaşadıklarımı yaşayanlar ve karşımda benim bebeğim gibi birçok bebeği hayata bağlayan bir ekip vardı. ... Hanım doğru tedavi yönlerini uyguladıklarını söylemesi ve bunu daha önceki örneklerle anlatması beni rahatlatmış ve prematüre bir bebek annesi olarak neler yapmam gerektiği konusunda bilgilenmemi sağlamıştır. Yine diğer bütün hemşirelere bize güler yüzle karşılaşmış ve bebeğimle ilgili bilgilendirip endişelenmemem için destek olmuştur.

Diğer taraftan Yenidoğan Yoğun Bakımdaki bebek sayısı arttıkça, hemşirelerin çok efor sarf ettiğini, hatta 15 bebek olduğu günlerde, çok zorlandıklarını gözlemledim. Sanıyorum, bebek sayısı artışı ile birlikte, hemşire sayısında da artması en uygunu olacaktır. Bir hemşirenin verimli bir şekilde en fazla 2 ya da 3 bebekle ilgilenildiğini gözlemledim. Geride kalan benim bebeğim için çok zor olan 68 gün içinde tüm desteklerinden dolayı: ... Hemşireye, ... Hemşireye, ... Hemşireye, ... Hemşireye, ... Hemşireye, ... Hemşireye, ... Hemşireye ve... Hemşireye, çok teşekkür ederim. Özellikle... Hemşireden üzüntüden sütümün azalması ile anneye sütünü artırmak için bana yaptıkları öneriler ve destekler için ayrıca teşekkür ederim. Bebeğimin sorun yaşadığı bir dönemde, beni rahatlatılabilmek için, tüm çabasını harcayan ve bebeğim ile severek ilgilendiğini hissettiğim... Hemşireye, işini severek yapan ve tüm bebekler kendi bebeği gibi seven ilgilenen... Hemşireye, tekrar, tekrar teşekkür etmek istiyorum. Yenidoğan Yoğun Bakımda karşılaşılan en büyük sıkıntılardan bir tanesi de sütlerin saklanması için derin dondurucunun hasta yoğunluğu artışı ile birlikte yeterli gelmemesi. Zaten zamanla azalan sütlerin önemi biz anneler için artarken, benim gibi başka illerden gelen hastaların Eskişehir'de apartlarda süt saklama imkânı olmuyor maalesef ve sütlerin saklanması için, hastane ihtiyacı oluyor. Bu konuda bir iyileştirme olursa çok iyi olur.

Zor geçen günlerin ardından bebeğimin sağlıklı bir şekilde hastanede taburcu ederken bana destek olan ve bebeğime iyi bakan tüm Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerine, destek personeline teşekkür ederim. Elbette bebeğimin doğumuna giren, doktor... Hanıma ve takiplerini yapan diğer doktorlara da teşekkür ederim. Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesine bu kadar güzel bir ekip ile yöneten ve bebeğimizin doktoru olan sevgili doktor... Beyefendiye de teşekkürlerimi sunuyorum. Değerli emeklerinizden dolayı hepimiz sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

(YORUM: Konuyu her yönü ile ele alması, önerilerde bulunması ile yine aynı vurgular yapılabilir: Bilgi, sevgi, ilgi ve alaka)

EGB: ... Hastanesinde... tarihinde yapmış olduğun sezaryen ameliyatı sonrasında bir kız çocuğu dünyaya getirdim. Bizleri bu mutluluğu yaşatan tüm... Hastanesi ailesine sonsuz teşekkür ediyoruz. Özellikle... Doktorumuzdan son derece memnun kaldık. Kendisi hasta psikolojisine çok iyi anlayan, konusunda uzman, insan ilişkileri çok kıymetli mükemmel bir hekim. Çocuk doktorumuz... ise yılların verdiği bir öneme ve değere sahip bizler için. ... Doktorun uzmanlığı ve her defasında bizlere verdiği güven tarif edilemez. Kendisi bu konuda eşi bulunmaz bir hekimdir. Aldığım epidural anestezi sonrasında kullandığım alette çıkan problemden dolayı anestezi teknisyeni... Beyi, ... (tarih) gecesi onlarca kez odamıza çağırıldık, her defasında son derece sabrına, ilgi alakasına, hayran kaldık. Bebeğimiz ile ilgilenen tüm bebek hemşireleri mükemmel ilgi gösterdiler. Her birine ayrı, ayrı teşekkür ediyoruz. Güler yüzlü ve içten davranışları, sorduğumuz sorulara verdiğimiz verdiği cevaplar son derece tatmin edici idi. Benimle ilgilenen Kadın Doğum Hemşireleri de çağırıldığımızda her defasında hemen odamıza oldular. Son derece ilgili, güler yüzlü ve anlayışlıydılar. Her birine tek, tek teşekkür ediyorum.

... Kafeteryadan gelen arkadaşlarda gelen arkadaşlarda istekli ve ilgiliydiler. Verilen hizmetten memnun kaldık.

(YORUM: Memnuniyetin çok yönlü olduğu ifade edilmektedir)

DG: Sevgili Yenidoğan ve Yoğun Bakım Personeli, Bebeğimize kavuştuğumuz andan itibaren bebek bakımı ile ilgili her türlü bilgiyi aktardınız. Bebeğime en iyi bakımı sevgiyle yaptınız. Tedavilerini aksamadan yürüttünüz. Bize gösterdiğiniz ilgiye, alakaya sonsuz kez teşekkürler. Başarılarınızın artarak devam etmesi dileğiyle.

Ada bebekten sonsuz sevgilerle (kalp resmi)

(YORUM: Bilgi aktarımı, sevgi, ilgi ve alaka, başarıların artması)

EB-HB: ... bize vermiş olduğu hizmetten çok memnun kaldım. Doktorları, hemşireleri, hizmetleri çok, çok iyi o yüzden hiç gözüm arkada kalmadı, şimdiye kadar. Bebeğimize benden çok daha iyi baktılar. Hepinizden Allah razı olsun. Şikâyet edebileceğim bir durum olmadı şimdiye kadar. Hemşirelerinizin hepsi güler yüzlü, tatlı dilliler...

... Hastanesinin bütün personelinden Allah razı olsun. Yazacak çok şey var ama şu anda sevinçten kelimeler ağzımdan çıkmıyor.

(YORUM: Görüşlerini yazması istenince, şikâyet söylemesi şeklinde bir algı varıyor, hasta hakları kavramlarının yanlış boyuta gelmesinden kaynaklanıyor.)

Yorum

Ailelerin temel sorunu bebekleri hakkında tam ve net bilgi alamamalarıdır. Bunun bir nedeni de aileler sonucu istemektedirler. Hekim de tedavi garantisi veremez. Bu açıdan aileler yaşayıp, yaşamayacağı sıkıntısı arasında kalmaktadırlar. Ayrıca özürlü olma olasılığı olması, kulakların işitmemesi, gözlerin görmemesine bile rıza gösterir olmaktadır. Zekâ özürlü olması, tam sekelli olması da daima akıllara gelen boyuttur.

Ayrıca internet kaynaklı bilgiler olumlu olanlar olsa bile, aileleri olumsuz olanlar dikkatlerini çekmekte ve etkilemektedirler. 1000 gramlık bebeğe verilen ilaçların prospektüslerinde 3 yaşından küçük çocuklarda verilmez şeklindeki uyarılar ile uygulanması sakıncalıdır notları da aileleri oldukça etkilemektedir. Sorun olmasa bile medya bilgileri ile ya benim çocuğumda olursa endişesi ağır basmaktadır. Bu ilaçlar verilmece yaşayamayacağı algısı ile de ezilmektedirler.

Tek kendi bebeği merkezli olan aileler ise hemşireler bebeklere bakarken kendileri ile ilgilenmemesine çok kızmaktadırlar. Burada tıbbi sekreterler devreye giremez ise çok kızmaktadırlar. Getirdikleri sütü kendi bebek hemşiresi yerine tıbbi sekretere vermek istemeyebilir, çünkü altından daha kıymetlidir onun için. Annenin bebek ile doğrudan iletişimi anne sütü olmaktadır çünkü.

Sonuçta Amerika ve diğer ülkelerde yüksek başarı oranları ile akılları karışıktır. Gerçek rakamlar ise "letting to die" yaklaşımı olması ve futile/yararsız tedavi nedeniyle tedaviden vaz geçilmesi boyutu akıllarına gelmez, çünkü bu olguya inanamazlar. Bu bebekler istatistik veriden de düşüldüğü için gelecek mezarlık kayıtları son 20 yılda belirgin yükselmiş iken, medya haberi ise yüksek başarı olarak sunulmaktadır. Bir ailenin Amerika'da olan Çocuk hekimi kardeşinin 1050 gram doğan yeğeni için ilgisiz olduğunu belirtiyordu. Eve taburcu olunca bize, kardeşinin servisinde bu bebeklere bakımın kesildiğini ve bu nedenle bir şey diyemediğini ve bunun mucize olduğunu belirttiğini ifade

etti. Halen bu bebek, büyüdü ve lise ikinci sınıfta okumakta, sınıfta çok başarılı olup, sadece gözlüklüdür ve ROP geçirmediğini ifade etmeliyim.

Sonuçta Tıbbi Deontoloji Nizamnamesini eklemeliyim.

Madde 2 – Tabibinin başta gelen vazifesi, insan sağlığına, hayatına ve şahsiyetine ihtimam ve hürmet göstermektir.

Tabip; hastanın cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlaki düşünceleri, karakter ve şahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaati ne olursa olsun, muayene ve tedavi hususunda azami dikkat ve ihtimamı göstermekle mükelleftir.

